

Onderwerp: FUMO:

- Kaderbrief 2019-2023,
- begrotingswijziging 2018 en
- ontwerp begroting FUMO 2019

Schiermonnikoog, 24 april 2018

Aan de Gemeenteraad

Voorstel

Voorgesteld wordt een zienswijze te geven op de Kaderbrief 2019-2023, begrotingswijziging 2018 en ontwerp begroting FUMO 2019, inhoudende:

- De financieringssysteem dient aangepast te worden;
- Een kaderbrief dient jaarlijks vooruitlopend op de ontwerp begroting tijdig aan de deelnemers aangeboden te worden;
- De FUMO moet alles op alles zetten om productiviteit en productie op peil te houden c.q. te brengen.

Samenvatting

De volgende zienswijzen hebben wij geformuleerd:

1. Zienswijze m.b.t. de financieringssysteem

Wij zijn van mening dat de toerekening van de volledige kosten van overhead aan de basistaken niet juist is.

2. Zienswijze m.b.t. gevolgde procedure

Wij zijn van mening dat in de toekomst een kaderbrief tijdig aan ons voor een eventuele zienswijze moet worden voorgelegd en dat de begroting pas aan ons wordt aangeboden na vaststelling van de Kaderbrief in het AB.

3. Zienswijze Begrotingswijziging 2018 – organisatorische ontwikkelingen

Wij zijn van mening dat de FUMO alles op alles zou moeten zetten om productiviteit en productie op peil te houden c.q. brengen, gezien het feit dat de uitvoering van de wettelijke taken, waarvoor de deelnemers verantwoordelijk zijn, onder druk komt te staan.

4. Zienswijze Ontwerp Begroting 2019

Wij zijn van mening dat het gewenst is om naar alternatieven voor de financieringssysteem te zoeken, waarbij de algehele kosten van de FUMO op juiste wijze worden toerekenend aan de basis- en plustaken.

Toelichting

Bij brief van 15 maart 2018 heeft het Dagelijks Bestuur van de Gemeenschappelijke regeling FUMO de Kaderbrief 2019-2023, de ontwerpbegroting FUMO 2019 en de begrotingswijziging 2018 toegezonden. Op grond van artikel 28 van de Gemeenschappelijke regeling FUMO worden de deelnemers in de gelegenheid gesteld om met betrekking tot de toegezonden stukken hun zienswijze naar voren te brengen.

Zowel de Begrotingswijziging 2018 en de Ontwerpbegroting 2019 kennen een uitzetting van de begroting. Voor een groot deel wordt dit veroorzaakt door keuzes die zijn gemaakt in de kaderbrief. In de kaderbrief wordt beargumenteerd dat:

- omdat de productie niet wordt gehaald de urennorm voor basistaken omhoog moet;
- omdat de FUMO veel improductieve uren maakt t.b.v. de organisatieontwikkeling, de productiviteitsnormen tijdelijk omlaag moeten.

Beide voorstellen worden onderbouwd met een verwijzing naar een benchmark met andere RUD's.

In de Ontwerpbegroting 2019 is tevens een nieuwe financieringssystematiek uitgewerkt. Deze systematiek zorgt ervoor dat alle overhead wordt verrekend in de basistaken. Hierdoor worden de plustaken goedkoper en aantrekkelijker voor de deelnemers. Risico is dat de verdeeldheid weer toeneemt tussen de deelnemers, omdat de deelnemers die ervoor gekozen hebben geen plustaken af te nemen, hier nu voor "gestraft" worden. Deze ontwikkeling komt de ingezette koers FUMO 2.0 niet ten goede.

1. Kaderbrief 2019 – 2023

In de kaderbrief geeft het DB van de FUMO aan hoe zij de langere termijn ontwikkeling van de FUMO ziet. De inhoud van de kaderbrief is gebaseerd op de visie van de FUMO, zoals is vastgesteld door het AB van de FUMO op 29 juni 2017 en de uitkomsten van de bestuursconferentie FUMO van 25 januari 2018. In die zin is de Kaderbrief 2019-2023 een visiedocument.

- Wijze van Financieren

In de Kaderbrief wordt de grondslag voor de financiering en tariefstelling gewijzigd. Een belangrijk onderdeel hiervan is dat de overheadkosten alleen worden toegerekend aan de basistaken en niet aan de plustaken. De reden van deze systematiek is de vrees dat de tarieven te hoog worden, waardoor gemeenten de plustaken niet meer neerleggen bij de FUMO.

- Zienswijze financieringssystematiek

De gekozen wijze van financieren betekent in principe het subsidiëren van de afnemers van de plustaken. De plustaken worden onder kostprijsniveau (de overheadkosten worden hier niet aan toegerekend) aangeboden. Dit kan eventueel leiden tot een marktversturende werking. Daarnaast kan het leiden tot ongewenste tegenstellingen onder de deelnemers. Wij zijn van mening dat de toerekening van de volledige kosten van overhead aan de basistaken niet juist is.

- Organisatorische ontwikkelingen

De FUMO is een organisatie in ontwikkeling. Dit betekent dat er een grote inspanning geleverd moet worden op organisatorisch niveau met alle financiële consequenties die daaraan verbonden zijn.

- Zienswijze organisatorische ontwikkelingen

Door de FUMO zijn al belangrijke stappen gezet in de verbetering van de organisatie. De weg is nog lang. Het is daarom zaak om transparant over de organisatorische ontwikkelingen te communiceren met de deelnemers en de financiële consequenties ook duidelijk in alle financiële stukken op te nemen. De Kaderbrief kan hierin een belangrijke rol vervullen. Wij hebben begrip voor het feit dat de Kaderbrief 2019-2023 tegelijkertijd met de ontwerp begroting 2019 wordt aangeboden. Wij zijn van mening dat in de toekomst een kaderbrief tijdig aan ons voor een eventuele zienswijze moet worden voorgelegd en dat de begroting pas aan ons wordt aangeboden na vaststelling van de Kaderbrief in het AB.

2. Begrotingswijziging 2018

In juni 2017 is de begroting 2018 door het AB FUMO vastgesteld. In de ontwerpbegroting 2018 was al aangekondigd dat er in 2018 een begrotingswijziging zou plaatsvinden. Dit om alvast stelposten op te kunnen nemen in de begroting 2018. In de oplegnotitie behorende bij het vaststellen van de begroting wordt aangegeven dat alle kosten binnen de stelposten passen en dat daarom een technische begrotingswijziging wordt voorgesteld zonder procedure.

In de begrotingswijziging 2018 worden voorstellen gedaan gebaseerd op de Kaderbrief 2018-2023. Zoals het aanpassen van de normen voor de basistaken en het aanpassen van de productiviteitsnorm voor de afdelingen Vergunningverlening (VV) en Specialistisch advies (SPA). Voor deze twee afdelingen heeft dat een begrotingswijziging van ongeveer € 875.000,- tot gevolg.

- Onderbouwing begrotingswijziging

De begrotingswijziging is een gevolg van:

- Aanpassen normen basistaken
- Aanpassen productiviteitsnormen
- Aanpassen norm voor flexibele schil

- Planningswerkzaamheden van coördinatoren als indirecte uren meenemen.
- Versterken van de bedrijfsvoering

De FUMO is een organisatie in ontwikkeling. Om deze ontwikkeling te kunnen doorlopen is ruimte nodig. In die gedachte past het aanpassen van de norm voor de flexibele schil, de opbouw van het weerstandsvermogen en het opnemen van coördinatie uren ter versterking van de bedrijfsvoering. Overigens vallen deze laatste uren gewoon binnen de overhead. In het bedrijfsplan 2012 is de norm van 24% overhead vastgelegd. Daar wordt nog steeds aan voldaan.

Wat betreft het aanpassen van de normen voor de basistaken en aanpassen productiviteitsnormen spelen er andere zaken:

❖ Aanpassen normen basistaken (Vergunningverlening VV, Specialistisch advies SPA)

In de kaderbrief wordt aangegeven dat de Fryske Norm is gebaseerd op inschatting van tijd en aantallen. Geconstateerd wordt dat deze inschattingen sterk afwijken van de werkelijk benodigde tijd en aantallen. Een verdere cijfermatige onderbouwing ontbreekt. Vervolgens wordt aangegeven dat door wijzigingen in de regelgeving het aantal vergunningen afneemt en meer inrichtingen onder de algemene regels zullen vallen. Dit betekent structureel minder vergunningen (aantallen) en minder behandelingsduur (tijd). Voorgesteld wordt om de norm voor basistaken met 30% te verhogen. Deze significante verhoging is niet gebaseerd op eigen cijfermatig materiaal maar op basis van benchmark. Gezien de omvang van de verhoging zou een betere onderbouwing op zijn plaats zijn.

❖ Aanpassen productiviteitsnormen

Het voorstel is om in 2018 rekening te houden met een gemiddelde urennorm van 1.265 in 2018. Na 2018 zou de urennorm moeten oplopen naar 1.340 in 2021. Vanaf 2012 heeft de FUMO altijd gerekend met een urennorm van 1.400. Algemeen wordt erkend dat deze urennorm onrealistisch hoog is. Een realistische norm voor overheidspersoneel ligt rond de 1350/1360 (de norm bij de MAD lag rond de 1.340). Beargumenteerd wordt dat de verwachting is dat de komende jaren nog veel inzet moet worden gepleegd op projecten zoals LIS, besluit VTH en Omgevingswet.

❖ Toeziicht en handhaving (TenH)

Voor TenH is geen extra budget opgenomen. In de begrotingswijziging 2018 wordt gesteld: "Voor toezicht en handhaving zijn de budgetten niet aangepast, in overeenstemming met de uitspraken uit de bestuursconferentie FUMO van 25 januari 2018. Dat betekent dat voor Toezicht en Handhaving het aantal producten (controles) afneemt, omdat de nieuwe normen worden gehanteerd, maar het budget niet wordt aangepast". Per saldo wordt hierdoor de productie (i.c. het aantal controles) op het gebied van TenH aanzienlijk verlaagd.

- *Effect begrotingswijziging 2018*

Uit de begrotingswijziging blijkt dat de begroting uit zal zetten ten opzichte van de vastgestelde begroting 2018. Voor de gehele FUMO zal de begroting toenemen met € 1.300.000. Voor de gemeente Schiermonnikoog betekent dit een stijging van € 2.000, die wordt verwerkt in de 1ste turap 2018.

- *Zienswijze Begrotingswijziging 2018*

De FUMO is primair opgericht voor het uitvoeren van de wettelijke vastgelegde basistaken. Wij zijn van mening dat de FUMO alles op alles zou moeten zetten om productiviteit en productie op peil te houden c.q. brengen, gezien het feit dat de uitvoering van de wettelijke taken, waarvoor de deelnemers verantwoordelijk zijn, onder druk komt te staan.

3. Ontwerp begroting FUMO 2019

De ontwerpbegroting 2019 is gebaseerd op de Kadernota 2019-2023. In deze begroting zijn de aanpassingen van de normen voor de basistaken en de productiviteit opgenomen. Dezelfde bedenkingen als bij de Begrotingswijziging 2018 over dit onderwerp gelden ook voor de Ontwerpbegroting 2019.

In de Ontwerpbegroting 2019 is verder een nieuwe financieringsystematiek uitgewerkt; de grondslag voor de financiering en tariefstelling is gewijzigd. Tot op heden werden de vaste lasten toegerekend aan de basistaken en de plustaken. Met de nieuwe systematiek worden de vaste lasten volledig toegerekend aan de basistaken. Zonder deze wijziging zou het uurtarief voor de plustaken van de

FUMO zodanig stijgen dat een aanzienlijke vermindering van de afname van die plustaken door de deelnemers het gevolg zou kunnen zijn.

In de kaderbrief worden pragmatische oplossingen aangeboden: De norm voor de basistaken wordt niet gehaald. Op grond van een vergelijking met de normen bij andere RUD's wordt deze verhoogd. Ook de productiviteitsnorm wordt niet gehaald. Deze wordt verlaagd. Nu de verwachting is dat, door de significante uitzetting van de begroting, de uurtarieven voor plustaken (die optioneel zijn) als hoog zouden kunnen worden gezien, wordt de overhead volledig toegerekend aan de basistaken (die iedereen moet afnemen).

- *Effect ontwerp begroting FUMO 2019 en verder*

Ten opzichte van de prognose 2018 is de begroting 2019 met een miljoen toegenomen. Een deel van de kostenstijging wordt veroorzaakt door loon- en prijsindexatie (€ 430.000,-).

Voor de gemeente Schiermonnikoog stijgt de bijdrage van € 22.280 (raming in gemeentelijke begroting, jaarschijf 2019) naar € 32.155. Dat is een stijging van € 9.875.

In de ontwerpbegroting zijn overigens de eventuele kosten die voortvloeien uit de overdracht van taken op basis van de AMvB VTH nog niet opgenomen.

- *Zienswijze Ontwerp Begroting 2019*

Door de nieuw financieringssysteem zal de bijdrage van de niet c.q. minder plustaken afnemende deelnemers fors stijgen. Voor deze gemeenten zal dit waarschijnlijk voelen als straf voor hun keuze om geen plustaken af te nemen. Dit zal de eenheid in de besturen niet doen toenemen. In het algemeen kan gezegd worden dat deze systematiek het gevoel van collectiviteit doet afnemen binnen de regeling. Wij zijn van mening dat het gewenst is om naar alternatieven voor de financieringssysteem te zoeken, waarbij de algehele kosten van FUMO naar evenredigheid zijn toegerekend.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog,

de secretaris,

de burgemeester,

P.G. Küppers

I van Gent